

Sisäasioiden rahastojen lainsäädäntöryhmän kokouksen 31.8.2021 pöytäkirja

Aika	31.8.2021 klo 14.00 – 15.28
Paikka	Videokokous
Osallistujat	<p>Pauliina Eskola, puheenjohtaja Fahmy Sara, UM Viitaniemi Martta, TEM Kariuki Peter, ETNO Joensuu Johanna, SM/RVLE Montin Sanna, SM/MMO Helinko Hanna, SM/HKO Tallroth Paulina, OM Tiainen Suvi, Migri Törmälä Ville, Tulli Ulvinen Tanja, SM/PeO Vänskä-Rajala Katja, TEM Taro Lauri, VM</p> <p>Routti-Hietala Nina, sihteeri Virtanen Sanna, sihteeri Lyytikäinen Sonja, SM/HKO Karjalainen Virpi, SM/KVY Mielty Annika, SM/KVY, piti kirjaa kokouksessa</p>

1. Kokouksen avaus

Varapuheenjohtaja Eskola avasi kokouksen klo 14.01.
 Todettiin etäkokouksen osallistujat nimenhuutona.

2. Asialistan hyväksyminen

Asialista hyväksyttiin.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
 00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
 Helsinki

295 480 171
 358 295 480 171

916 044 635
 +358 9 160 44635

kirjaamo@intermin.fi
 www.intermin.fi

3. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (liite 1)

Pöytäkirja hyväksyttiin.

4. Tilannekatsaus uuden ohjelmakauden 2021-2027 valmisteluun

Eskola kertoi uuden ohjelmakauden valmistelun edenneen EU-tasolla, kun asetusehdotukset saatiin asetuksina voimaan kesän aikana. Yleisasetus (CPR) tuli voimaan 1.7. ja kolme rahastokohtaista asetusta 15.7. Komissio piti uuden kauden rahastokomitean ensimmäisen kokouksen virtuaalokokouksena 16.7. Kokouksessa komissio kertasi askelia, joita on vielä valmistelussa työn alla, sekä millaista ohjeistusta he ovat antaneet ohjelmavalmisteluun. Myös saannoista keskusteltiin. Komissio totesi keväällä, että lopulliset saannot annetaan kesätauon jälkeen elokuussa, mutta vielä niitä ei ole tullut. Lopulliset saannot menevät syyskuulle.

Ohjelmavalmistelu on jatkunut kesän ajan tiiviisti. Komissiolla on ollut kommentoitavana ohjelmaversioita kaikista kolmesta rahastosta. Valmistelussa ovat myös ohjelmien indikaattorit, jotka ovat tärkeitä ohjelman toteutumisen ja tavoitteiden saavuttamisen mittaamisessa.

Eskola kertoi, että lopulliset asetustekstit on julkaistu virallisessa lehdessä, ja ne on myös lähetetty sähköpostitse ohjelmavalmistelutyöryhmälle sekä lakityöryhmälle.

5. Laki sisäasioiden rahastoista ohjelmakaudella 2021-2027 (liite 2)

Puheenjohtaja antoi puheenvuoron Routti-Hietalalle, joka esitteli tilannetta hallituksen esityksen valmistelun osalta.

Rahastojen lopulliset saannot puuttuvat edelleen, mutta alustavat saantoarviot on täydennetty viimeisimpään HE:n versioon. BMVI:n saanto olisi noin 75 M€. Suomen ohjelmaan kohdennettava perusmääräraha ohjelmakaudella -taulukon lukuihin on mahdollista saada väliarvioinnin yhteydessä noin 10 prosentin suuruinen lisärahoitus.

Käytiin läpi hallituksen esityksen suurimmat muutokset edelliseen versioon verrattuna.

4.2.1 Taloudelliset vaikutukset

Kappaleen alkua on tarkennettu ja siinä todetaan, että sisäasioiden rahastojen rahoitus Suomelle kasvaa ohjelmakaudella 2021—2027 edeltävään ohjelmakauteen verrattuna.

Sivun 24 taulukkoon on korjattu oikeat vuosiluvut ja tehty stilistisiä korjauksia. Taulukossa esitetyt luvut ovat pysyneet ennallaan.

Pykäliin 28, 30 ja 33 on tehty muutoksia. Pykälässä 33 on tarkennettu perusteluja.

28 § Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoasetuksen 19 ja 20 artiklan määrärahat

Pykälään on lisätty sanapari humanitaarinen maahanpääsy AMIF-asetuksen lopullisesta muotoilusta johtuen. Kohdan uudelleenmuotoilulla on haluttu varmistaa asetuksen täysimääräinen soveltaminen. Lisäys ja maininta ei olisi kannanotto siitä, sovelletaanko Suomessa jatkossa humanitaarista maahanpääsyä, vaan on haluttu varmistaa, että AMIF-rahoitusta voidaan käyttää myös humanitäärisistä syistä. Humanitaariseen maahanpääsyyyn liittyvä kirjaus on aiheuttanut joitakin tarkennuksia tekstiin.

30 § Eräät yhteisiä erityistoimia koskevat täytäntöönpanojärjestelyt

Pykälän tekstiä ei ole muutettu, mutta perusteluja on tarkennettu. Muutokset on tehty UM:stä saatujen kommenttien pohjalta. Perusteluissa on täsmennetty, että pykälä koskisi ns.

kansainvälisiä hallintosopimuksia. Kyse ei olisi valtiosopimuksesta. Valmistelussa on tultu siihen tulokseen, että ko. pykälästä on hyvä pyytää perustuslakivaliokunnan lausunto.

33 § Siirtymäsäännökset

Pykälässä on päällekkäisyyttä, jonka vuoksi aiempi 2. momentti on poistettu.

Oikeusministeriön edustaja Tallroth kommentoi lakiluonnoksen 8 §:n valtuussäännöstä. Pykälässä ehdotetaan nyt, että ”Tarkempia säännöksiä seurantakomitean tehtävistä, kokoonpanosta ja työjärjestyksestä annetaan valtioneuvoston asetuksella”. Pykälän 4. momentissa kuitenkin säädettäisiin, että seurantakomitea vahvistaa itse oman työjärjestyksensä. Tämä ristiriitaisuus on hyvä tarkistaa.

Routti-Hietala kiitti hyvästä huomiosta todeten, että ko. kohta on syytä tarkistaa.

Työ- ja elinkeinoministeriön edustaja Viitaniemi toi esiin teknisluonteisia huomioita koskien EU-lainsäädännön termejä. Joitakin juristilingvistien muutoksia on tapahtunut, jotka olisi hyvä ottaa huomioon. Viitaniemi lupasi toimittaa huomiot kirjallisesti.

Routti-Hietala kertoi, että ruotsinkielinen versio on tulossa käännöksestä 1.9. Tavoite on edelleen se, että esittely olisi viikolla 38. Viikon 36 puolessa välissä käynnistyy ministeriön sisäinen esittelylupamenettely, jonka vuoksi kaikkia mahdollisia kommentteja kiirehditään.

Valtiovarainministeriön edustaja Taro totesi, että hallituksen esityksen kansilehdessä mainitaan, että HE liittyy vuoden 2021 lisätalousarvioon ja käsitellään sen yhteydessä. Myöhemmin puhutaan vuoden 2022 talousarviosta. Kirjausten kanssa tulisi olla tarkka. Jos HE liittyy 4. lisätalousarvioon, olisi hyvä viitata tarkasti siihen. Puheenjohtaja totesi, että kyseinen asia käydään läpi SM:n talousyksikön kanssa.

Työ- ja elinkeinoministeriön edustaja Vänskä-Rajala kommentoi koskien pykälän 28 *Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoasetuksen 19 ja 20 artiklan määrärahat* perusteluja. Suomi ei ole toistaiseksi hyödyntänyt erilaisia humanitaarisen maahanpääsyn malleja. Ensimmäisessä momentissa halutaan kuitenkin varmistaa se, että rahastoasetuksen mahdollistamaa rahoitusta voitaisiin tarvittaessa kansallisesti käyttää humanitaarisesta maahanpääsystä aiheutuviin menoihin asetuksen mukaisesti. Pykäläteksti on kunnossa, mutta perusteluiden osalta on edelleen tarkennettavaa.

Maahanmuuttoviraston edustaja Tiainen totesi myös, että perusteluissa on tarkennettavaa.

Virtanen totesi, että perusteluiden epätarkkuudet käydään läpi ja tehdään tarvittavat muutokset.

6. Asetus sisäasioiden rahastoista ohjelmakaudella 2021-2027 (liite 3, liite 4, liite 5)

Puheenjohtaja Eskola antoi puheenvuoron Virtaselle lausuntoyhteenvedon läpikäymiseksi. Läpikäyntiä jatketaan seuraavassakin kokouksessa, sillä kaikkia yksityiskohtia ei ole ehditty viedä asetusluonnokseen.

Virtanen kertoi, että lausuntokierros päättyi juhannuksen alla ja saapuneita lausuntoja oli 25. Yleisesti ottaen lausunnoissa oltiin tyytyväisiä asetuksen sisältöön. On kuitenkin myös asioita, joita täytyy käydä läpi ja tarkentaa. Yhtenä isompana kokonaisuutena joka useassa lausunnossa nousi esiin, oli seurantakomiteoiden kokoonpanot. Käytiin läpi pykäliin tehtyjä muutoksia.

5 § Tarkastusviranomaisen tehtävien järjestäminen

Pykälän otsikkoon on tehty muutos, sillä otsikko ei vastannut pykälän aiempaa sisältöä. Pykälässä on nyt tarkennettu ainoastaan sitä, kuka hoitaa tarkastusviranomaisen tehtäviä. Otsikko on muutettu vastaamaan sisältöä.

6 § Seurantakomitean tehtävät

Pykälää on tarkennettu seurantakomitean ja hallintoviranomaisen roolien osalta. Luettelon kakkoskohtaan on tarkennettu termi ”kalenterivuositain”.

7 § Seurantakomitean kokoonpano

Käytiin läpi lausuntokierroksella seurantakomiteoihin liittyen tulleita huomioita. Ahvenanmaan maakuntahallitus totesi lausunnossaan, että pykälässä tulisi mainita nimenomaan maakuntahallitus, ei maakunta. Virtanen nosti esiin, että pitäisikö AMIF-seurantakomitean osalta varautua siihen, että VM Controller-toiminto olisi myös edustettuna seurantakomiteassa.

Virtanen kertoi, että järjestösektorin lausunnoissa tuli huomioita koskien järjestöjen edustusta seurantakomiteoissa. SPR esitti lausunnossaan tasapainoisempia seurantakomiteoita ja sitä, ettei seurantakomiteoihin nimettävien järjestöjen määrää ja kokoonpanoa jätetä mainitsematta asetuksessa. SPR ilmoitti kiinnostuksensa osallistua sekä AMIF- että ISF-seurantakomiteoihin. Valmistelijoiden näkemys on, että SPR olisi relevantti taho osallistumaan AMIF-seurantakomiteaan. Samoin IOM, jolla on erityinen rooli erityisesti paluukysymyksissä. Todettiin, että käytännön syyt puoltaisivat sitä, ettei kaikkia järjestöjä mainittaisi asetuksessa nimeltä. Mahdollisissa nimien muutostilanteissa, pitäisi aina muuttaa myös asetusta. Viranomaisen nimen muutostilanteissa muutos hoidetaan kyseistä viranomaista koskevan lainsäädännön kautta. Virtanen totesi, että järjestöjen tasapainoinen osallistuminen nähdään mahdolliseksi, vaikkei järjestöjä mainittaisi asetuksessa nimeltä. Nytkis ry esitti lausunnossaan, että nais erityinen asiantuntijuus otettaisiin huomioon seurantakomiteoiden kokoonpanoissa. Toistaiseksi asetuksen muotoilu ei olla tältä osin muutettu, mutta asiaa voidaan arvioida seurantakomiteoihin osallistuvien järjestötahojen määrittelyssä. SPR nosti esille lausunnossaan myös yhdenvertaisuusvaltuutetun, tasa-arvovaltuutetun ja lapsiasianvaltuutetun osallistumisen seurantakomiteoihin. Yhdenvertaisuusvaltuutettu on keskeinen AMIF:in osalta ja asetuksen valmistelijat ovat tiedustelleet valtuutetun kiinnostusta osallistua. Vastausta ei ole vielä saatu. Virtanen totesi, että Ihmisoikeuskeskuksen edustusta koskevan kohdan sanamuotoja on tarkennettu väärinkäsityksen välttämiseksi.

Oikeusministeriön edustaja Tallroth totesi, että Ahvenanmaan maakuntahallitus on tosiaan oikea taho edustamaan Ahvenanmaata. Hän muistutti siitä, että aiemmassa keskustelussa SM on todennut, ettei esim. kaikkia eri hallinnonalojen virastoja olisi syytä nimetä seurantakomiteoihin ja seurantakomitean kokoonpanot olisi syytä pitää tiiviinä. Seurantakomitealla on jo 7 §:n viimeisen momentin mukaan mahdollisuus kuulla asiantuntijoita tai muita oleellisia tahoja. Tällä oli tarkoitus mahdollistaa järjestöjen osallistuminen työhön.

Oikeusministeriön edustaja nosti esille kysymyksen, ovatko VM controller-toiminto ja valtuutetut sellaisia tahoja, joiden on tarkoituksenmukaista osallistua seurantakomitean toimintaan. Seurantakomitea ja hallintoviranomainen toimivat yhteistyössä, mutta VM controller-toiminto on tarkastusviranomainen ja sen osallistuminen seurantakomitean toimintaa on kyseenalaista, koska sen tarkastelee myös hallintoviranomaisen toimintaa. Sama kysymys liittyy myös valtuutettuihin. Kysymys on osittain myös siitä, onko ko. tahojen ydintoimintaa olla mukana seurantakomitean työssä. Työ- ja elinkeinoministeriön edustaja Viitaniemi totesi, että tarkastusviranomaisen tehtävä on tarkastella hallintoviranomaisen toimintaa. Tarkastaja ei voi tarkastaa itse itseään ja sen vuoksi olisi erikoista, jos tarkastusviranomainen olisi tekemässä päätöksiä seurantakomiteassa.

Todettiin, että esiin tuodut kommentit otetaan huomioon jatkovalmistelussa.

8 § Avustuksen myöntämisen edellytykset ja 9 § Avustuksen käyttö

Kahdeksannen pykälän kohta kolme on siirretty pykälään yhdeksään. Kohtaa on myös tarkennettu.

16 § Palkkakustannukset

Pykälän toista momenttia on tarkistettu lausuntokierroksen jälkeen. Siinä säädettäisiin, että kun palkkakustannuksia on korvattu todellisten kustannusten mukaan, lomiin yms. liittyvät korvaukset ovat tukikelpoisia, kun ne on ansaittu hankkeen toteuttamisaikana.

Lausuntokierroksen jälkeen on myös tehty muutos momenttiin 4, jossa säädetään osa-aikaisten palkkakustannusten perusteena olevasta kiinteästä työaikaosuudesta. Momenttia on muutettu niin, että erillistä työaikakirjanpitoa ei tarvitsisi pitää silloin kun palkkakustannukset on budjetoitu tosiasiallisten kustannusten mukaisesti. Jos kyse on palkkakustannusten yksikkökustannuksista, työaikakirjanpitoa edellytettäisiin myös osa-aikaisilta. Työaikakirjanpitoa koskevaa vaatimusta on muutettu, jotta se olisi yhdenmukainen rakennerahastojen vastaavan kustannusmallin kanssa. Lisäksi työaikakirjanpidon katsotaan olevan tarpeen silloin kun kyse on palkkakustannusten yksikkökustannuksista, koska kustannusten seuranta perustuu tehtyihin työtunteihin.

19 § Maa-alue, rakennus, rakennelma tai rakenne ja sen hankintakustannusten tukikelpoisuus

Pykälän osalta tarkastellaan vielä, onko sitä tarpeen tarkentaa.

21 § Käyttö- ja kiinteän omaisuuden poistot

Pykälän osalta tarkastellaan vielä sen yhdenmukaisuutta yleisasetuksen kanssa.

25 § Prosenttimääräisinä korvattavat välilliset kustannukset ja

26 § Prosenttimääräisinä korvattavat välilliset kustannukset vain hankintoja sisältävissä hankkeissa

Näihin pykäliin on tehty pieniä teknisiä muutoksia.

27 § Prosenttimääräinen korvaus muista kuin palkkakustannuksista

Pykälän toinen momentti kiinnitti huomiota ja koettiin epäselväksi lausuntokierroksella. Kyse on siitä, miten hankintoja kohdellaan tämän kustannusmallin hankkeissa. Kohtaa tarkennetaan vielä.

28 § Yksikkökustannukset

Pykälää koskevissa lausunnoissa todettiin, että otsikko ei vastaa pykälän sisältöä, joten sisältötekstiä on muokattu.

29 § Yksikkökustannukset palkkakustannuksista

Työajan seuranta koskevaa kohtaa on yhdenmukaistettu vastaavasti kuin 16 §:ssä.

38 § Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoasetuksen 19 artiklan mukaisen määrärahan käyttökohteet ja raportointi

Pykälän lauseiden järjestystä on muutettu. Pykälää tullaan vielä päivittämään HE:n puolelle lisätyn humanitäärisen maahanpääsyn termin näkökulmasta.

40 § Teknisen avun käyttöä koskeva suunnitelma, sen vahvistaminen ja muuttaminen

Pykälässä tilivuosi korvattu termillä kalenterivuosi.

Virtanen kertoi, että lausuntopalautteissa on vielä asioita, joita on käytävä läpi ja niitä tuodaan käsittelyyn seuraavaan kokoukseen.

Muistion puolella on tehty samat muutokset ja mm. pykälien 12 ja 13 osalta muistioon on kirjoitettu asioita tarkemmin auki, koska lausunnoissa todettiin, etteivät ne olleet kovin selkeitä.

Työ- ja elinkeinoministeriön edustaja Vänskä-Rajala tiedusteli koskien pykälää 38, että määrittäisikö humanitaarinen maahanpääsy -termi pykälään samalla tavoin kuin uudelleen sijoittaminen -termi ja vaatisiko lisäys muutoksia kohtaan 5. Hän totesi, että haluaa varmistaa, että ko. asia katsotaan kaikkien kohtien osalta.

Virtanen vastasi, että alustavana ajatuksena on, että humanitaarinen maahanpääsy -termi lisättäisiin kohtiin 1-3 uudelleensijoittamisen rinnalla ja että kohdan 5 muotoilua ei olisi tarpeen muuttaa, mutta asia käydään vielä tarkemmin läpi.

7. Muut asiat, työryhmän työsuunnitelma (liite 6)

Nina Routti-Hietala kävi läpi työryhmän työsuunnitelman.

Seuraavat kokoukset pidetään 14.10.2021, klo 14-16 ja 24.11.2021, klo 14-16.

Tavoitteena on, että laki saadaan voimaan 1.12. ja valtioneuvoston asetus eteenpäin joulukuun aikana.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Eskola kiitti valmistelijoita valmistelusta ja työryhmää yhteistyöstä. Eskola kertoi siirtyvänsä kolmeksi vuodeksi sisäministeriön pelastusosastolle ja kiitti lämpimästi kaikkia yhteistyöstä.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15:28.

Puheenjohtaja Pauliina Eskola

Sihteeri Nina Routti-Hietala

Liitteet Liite 1 - Edellisen kokouksen (4.5.2021) pöytäkirjaluonnos
Liite 2 - HE-luonnos
Liite 3 - Yhteenvedo VN asetuksen lausunnoista kesä 2021
Liite 4 - Luonnos valtioneuvoston asetuksesta
Liite 5 – Muistio valtioneuvoston asetuksesta
Liite 6 - Työryhmän työsuunnitelma

Jakelu työryhmän jäsenet ja varajäsenet

työryhmän jäsenet ja varajäsenet

VN/6083/2021-SM-36

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: